

SKAŁA

XXX niedziela zwykła

29 października 2017

28 (358)

TYGODNIK DOSTĘPNY NA WWW.SWLUKASZ.WAW.PL

ŚWIĘTYMI BĄDŹCIE

„Będziesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem. (...) Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego.” (Mt 22, 34 – 40).

To znów kolejna niedziela, podczas której przez tekst Ewangelii przenosimy się myślami w sytuację próby i zasadzki, jakiej poddawany jest nasz umiłowany Zbawiciel. Zatwardziałość ludzkiego serca może być tak wielka, że skutecznie zaślepia człowieka i stawia go po stronie grzechu i zła. Kolejna próba i następne zwycięstwo Jezusa nad zakłamaniem i obłudą człowieka, stają się dowodem na Jego bóstwo i otwartość umysłu na Bożego Ducha Świętego.

Jezus poddany próbie odpowiada na pytanie o największe przykazanie w Prawie. Oczywiście jest to przykazanie miłości Boga i bliźniego. Znamy je doskonale i wiemy jak ono brzmi. Ale jak je wypełniać w praktyce? Jak miłować Pana Boga całym swoim sercem, duszą i umysłem? Jak miłować bliźniego jak siebie samego? W praktyce życia nie jest to takie oczywiste i proste. Dlatego mamy być nieustannie otwarci na łaskę i moc Bożej miłości, aby móc ją wprowadzać także w nasze międzyludzkie relacje.

Miłość i oddanie Jezusa staje się dla nas wzorem miłości. Dlatego Odkupiciel wskazuje nam na siebie i pragnie, abyśmy Go naśladowali i od Niego uczyli się kochać Pana Boga i drugiego człowieka. *Daję wam przykazanie nowe, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowalem. Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli się będziecie wzajemnie miłowali.* (J 13, 34 – 35).

Jezu, ucz mnie zawsze jak mam kochać Ciebie i swoim życiem odpowiadać na Twoją miłość, a także jak dostrzeżać Cię i kochać w drugim człowieku, w tym bliźnim, którego postawiłeś na mojej codziennej drodze życia. Skoro mam być świętym człowiekiem, walczyć o świętość swojego serca i duszy, pomagaj mi Panie w każdej chwili mojego życia kierować się miłością – miłością Boga i miłością bliźniego. *Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty.* (1 P 1, 16). Naszym powołaniem jest realizowanie codziennej drogi świętości przez MIŁOŚĆ BOGA I BLIŹNIEGO.

ks. Konrad

EWANGELIA NA CO DZIEŃ

29 października 2017 - XXX niedziela zwykła
(Mt 22,34-40)

30 października 2017 - poniedziałek

Dzień powszedni

(Łk 13,10-17)

Jezus nauczał w szabat w jednej z synagog. A była tam kobieta, która od osiemnastu lat miała ducha niemocy: była pochylona i w żaden sposób nie mogła się wyprostować. Gdy Jezus ją zobaczył, przywołał ją i rzekł do niej: Niewiasto, jesteś wolna od swej niemocy. Włożył na nią ręce, a natychmiast wyprostowała się i chwaliła Boga. Lecz przełożony synagogi, oburzony tym, że Jezus w szabat uzdrowił, rzekł do ludu: Jest sześć dni, w których należy pracować. W te więc przychodźcie i leczcie się, a nie w dzień szabatu! Pan mu odpowiedział: Obludnicy, czyż każdy z was nie odwiązuje w szabat wołu lub osła od żłobu i nie prowadzi, by go napoić? A tej córki Abrahama, którą szatan osiemnaście lat trzymał na uwiesi, nie należało uwolnić od tych więzów w dzień szabatu? Na te słowa wstyd ogarnął wszystkich Jego przeciwników, a lud cały cieszył się ze wszystkich wspaniałych czynów, dokonywanych przez Niego.

31 października 2017 - wtorek

Dzień powszedni

(Łk 13,18-21)

Jezus mówił: Do czego podobne jest królestwo Boże i z czym mam je porównać? Podobne jest do ziarnka gorczycy, które ktoś wziął i posadził w swoim ogrodzie. Wyrosło i stało się wielkim drzewem, tak że ptaki powietrzne gnieździły się na jego gałęziach. I mówił dalej: Z czym mam porównać królestwo Boże? Podobne jest do zaczynu, który pewna kobieta wzięła i włożyła w trzy miary mąki, aż wszystko się zakwasilo.

1 listopada 2017 - środa

Uroczystość Wszystkich Świętych

(Mt 5,1-12a)

Jezus, widząc tłumy, wyszedł na górę. A gdy usiadł, przystąpili do Niego Jego uczniowie. Wtedy otworzył swoje usta i nauczał ich tymi słowami: Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogosławieni, którzy się smućą, albowiem oni będą pocieszeni. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadają ziemię. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogosławieni jesteście, gdy /ludzie/ wam urągają i prześladują was, i gdy z mego powodu mówią kłamliwie wszystko złe na was. Ciescie się i radujcie, albowiem wielka jest wasza nagroda w niebie.

2 listopada 2017 - czwartek

Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych

(Łk 23,44-46.50.52-53;24,1-6a)

Było już około godziny szóstej i mrok ogarał całą ziemię aż do godziny dziewiątej. Słońce się zaćmiło i zasłona przybytku rozdarła się przez środek. Wtedy Jezus zawołał donośnym głosem: Ojcze, w Twoje ręce powierzam ducha mego. Po tych słowach wyzionął ducha. Był tam człowiek dobry i sprawiedliwy, imieniem Józef, członek Wysokiej Rady. On to udał się do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Zdjął je z krzyża, owinał w płótno i zło-

żył w grobie, wykutym w skale, w którym nikt jeszcze nie był pochowany. W pierwszy dzień tygodnia poszły skoro świt do grobu, niosąc przygotowane wonności. Kamień od grobu zastały odsunięty. A skoro weszły, nie znalazły ciała Pana Jezusa. Gdy wobec tego były bezradne, nagle stanęło przed nimi dwóch mężczyzn w lśniących szatach. Przestraszone, pochylały twarze ku ziemi, lecz tamci rzekli do nich: Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych? Nie ma Go tutaj; zmartwychwstał.

3 listopada 2017 - piątek

Dzień powszedni

(Łk 14,1-6)

Gdy Jezus przyszedł do domu pewnego przywódcy faryzeuszów, aby w szabat spożyć posiłek, oni Go śledzili. A oto zjawił się przed Nim pewien człowiek chory na wodną puchlinę. Wtedy Jezus zapytał uczonych w Prawie i faryzeuszów: Czy wolno w szabat uzdrawiać, czy też nie? Lecz oni milczeli. On zaś dotknął go, uzdrowił i odprawił. A do nich rzekł: Któż z was, jeśli jego syn albo woł wpadnie do studni, nie wyciągnie go zaraz, nawet w dzień szabatu? I nie mogli mu na to odpowiedzieć.

4 listopada 2017 - sobota

Wspomnienie św. Karola Boromeusza, biskupa

(Łk 14,1.7-11)

Gdy Jezus przyszedł do domu pewnego przywódcy faryzeuszów, aby w szabat spożyć posiłek, oni Go śledzili. Potem opowiedział zaproszonym przypowieść, gdy zauważył, jak sobie pierwsze miejsca wybierali. Tak mówił do nich: Jeśli cię kto zaprosi na ucztę, nie zajmuj pierwszego miejsca, by czasem ktoś znakomitszy od ciebie nie był zaproszony przez niego. Wówczas przyjdzie ten, kto was obu zaprosił, i powie ci: Ustąp temu miejsca; i musiałbyś ze wstydem zająć ostatnie miejsce. Lecz gdy będziesz zaproszony, idź i usiądź na ostatnim miejscu. Wtedy przyjdzie gospodarz i powie ci: Przyjacielu, przesiądź się wyżej; i spotka cię zaszczyt wobec wszystkich współbiedniaków. Każdy bowiem, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się poniza, będzie wywyższony.

KULT ŚWIĘTYCH

U początków uroczystości Wszystkich Świętych znajduje się kult, jakim Kościół otaczał najpierw Maryję, następnie męczenników, którzy oddali życie za wiarę w Jezusa, a także tych, którzy swoim życiem w sposób tak radykalny realizowali chrześcijaństwo, że stali się dla innych wzorem do naśladowania.

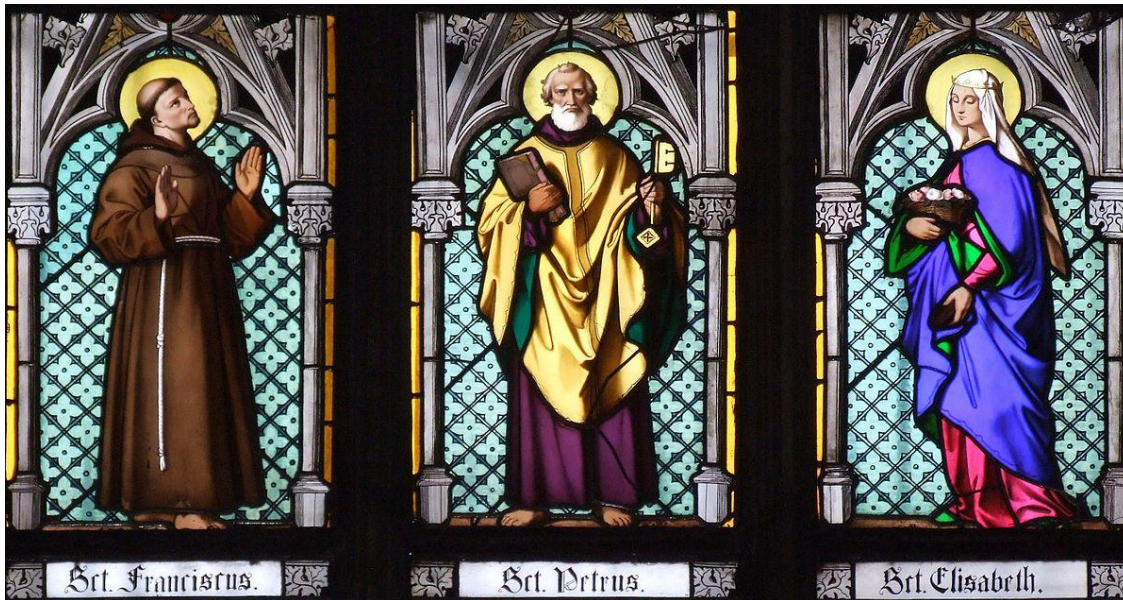
Do wydarzeń, które bezpośrednio wpłynęły na powstanie tej uroczystości, w której Kościół wspólnie oddaje cześć Wszystkim Świętym, należy zaliczyć dokonaną przez papieża Bonifacego IV w VII wieku w Rzymie zamianę pogańskiej świątyni Panteon na kościół de-

małe grobowce zostały zamienione na ołtarze i kościoły, które zwykle dedykowano męczennikom związanym z tym miejscem. W późniejszych wiekach do grona świętych dołączyli także wyznawcy, dziewice, pasterze, doktorzy.

Wszystkie grupy świętych na różny sposób włączają się w dzieło zbawcze Chrystusa, są Jego manifestacją i autentycznymi świadkami. Święci są miejscem spotkania między zbawczym działaniem Chrystusa i mistycznym działaniem Jego Kościoła. Nie stanowią oni tylko ozdoby historii Kościoła, ale należą do jego istoty. W świętych objawia się pełnia miłości Boga do człowieka. Stąd cześć oddawana świętym jest

dlimy się bezpośrednio do świętych, ponieważ oni sami z siebie nic uczynić nie mogą, ale modlimy się przez wstawiennictwo świętych do Boga, jedynego dawcy zbawienia.

W każdą niedzielę w czasie Eucharystii wyznajemy wiarę w „świętych obcowanie”. Co to oznacza? Jak zaznaczył Sobór Watykański II w Konstytucji „Lumen gentium”: *Dopóki Pan nie przyjdzie w majestacie swoim, a wraz z Nim wszyscy aniołowie, dopóki po zniszczeniu śmierci wszystko nie zostanie Mu poddane, jedni spośród Jego uczniów pielgrzymują na ziemi, inni, dokonawszy żywota, poddają się oczyszczeniu, jeszcze inni zażywają chwały, widząc «wyraźnie samego Boga trójstego i jedynego, jako jest». Wszyscy jednak, w różnym stopniu i w rozmaity sposób, złączeni jesteśmy wzajemnie w tej samej miłości Boga i bliźniego i ten sam hymn chwały śpiewamy Bogu naszemu. Wszyscy bowiem, którzy należą do Chrystusa, mając Jego Ducha, zrastają się w jeden Kościół i zespalają się wzajemnie ze sobą w Chrystusie (nr 49).*

dykowany Maryi i męczennikom, których relikwie zostały w nim złożone. Już w IX wieku w niektórych krajach świętowano 1 listopada Wszystkich Świętych, a od X wieku uroczystość ta obchodzona jest w całym Kościele.

Kult świętych znany jest w Kościele od pierwszych wieków. Na początku oddawano cześć męczennikom, którzy w najpełniejszy sposób, czyli oddając własne życie, dali świadectwo o Chrystusie. Kult był ściśle związany z miejscem męczeńskiej śmierci lub grobem męczennika i stąd miał charakter lokalny. W miejscach męczeńskiej śmierci budowano małe pomniki w formie ołtarza lub małego nagrobka. Nazywano je aedicula lub tropaion, czyli znak zwycięstwa. Chrześcijanie gromadzili się przy tych miejscach na wspólnych modlitwach, a przede wszystkim na Eucharystii. Pierwszym męczennikiem, któremu oddawano cześć w sposób kulturowy był prawdopodobnie biskup Smyrny św. Polikarp, zamęczony około 155 roku. Z czasem

uwieleniem Boga. Ich życie będące nieustannym świadectwem Bożej miłości jest także znakiem obecności Boga w Kościele. Święci poprzez wierność Bogu, wypełnianie Jego woli sprawiają, że Bóg zajmuje miejsce we wszystkim i wszystko odnajduje się w Bogu. W ten sposób realizuje się i wypełnia Królestwo Boże na ziemi. Podkreślają to modlitwy liturgiczne, zwłaszcza prefacje: *w świętych jaśnieje chwala Boża, ukazują cuda Bożej łaski*. Święci ukazują nam najpełniejszą drogę do całkowitego zjednoczenia z Bogiem i są potwierdzeniem prawdy Ewangelii.

Prawdziwy kult świętych w Kościele wyraża się w oddawaniu czci, naśladowaniu ich wiary i miłości i przyzywaniu ich pomocy i wstawiennictwa. W oddawaniu czci nie można jednak zatrzymać się na osobie świętego, lecz trzeba w nim i w jego życiu widzieć jedynego dawcę świętości, czyli Boga. Każdy święty uczestniczy przez Chrystusa, w Chrystusie i z Chrystusem w świętości Boga. Stąd w liturgii nie mo-

to ten sam Kościół Jezusa Chrystusa, który funkcjonuje w trzech wymiarach. Istotą nieba jest wspólnota zbawionych w komunii „życia i miłości”. Jest to jednocześnie stan pełni wszystkiego, pełni życia. Jako pojęcie eschatologiczne oznacza wieczne zbawienie po śmierci lub „bycie z Chrystusem” (Flp 1, 23), wspólnotę z Nim.

Do Kościoła niebiańskiego należą wszyscy święci w niebie wraz z Matką Bożą, Maryją, i aniołami. Wstawiennictwo świętych utwierdza „Kościół świętości” przez zasługi, które zdobyli oni na ziemi. Sobór Watykański II przypomina, że istnieje ich „braterska troska” o nas. To jest patronat wszystkich zbawionych nad ich braćmi pielgrzymującymi do wieczności. Kult świętych to wyraz aktywnej więzi nieba z ziemią. Skuteczne staje się zatem wstawiennictwo świętych za nami.

Do Kościoła niebiańskiego należą wszyscy święci w niebie wraz z Matką Bożą, Maryją, i aniołami. Wstawiennictwo świętych utwierdza „Kościół świętości” przez zasługi, które zdobyli oni na ziemi. Sobór Watykański II przypomina, że istnieje ich „braterska troska” o nas. To jest patronat wszystkich zbawionych nad ich braćmi pielgrzymującymi do wieczności. Kult świętych to wyraz aktywnej więzi nieba z ziemią. Skuteczne staje się zatem wstawiennictwo świętych za nami.

Do Kościoła niebiańskiego należą wszyscy święci w niebie wraz z Matką Bożą, Maryją, i aniołami. Wstawiennictwo świętych utwierdza „Kościół świętości” przez zasługi, które zdobyli oni na ziemi. Sobór Watykański II przypomina, że istnieje ich „braterska troska” o nas. To jest patronat wszystkich zbawionych nad ich braćmi pielgrzymującymi do wieczności. Kult świętych to wyraz aktywnej więzi nieba z ziemią. Skuteczne staje się zatem wstawiennictwo świętych za nami.

ks. Rafał Łaskawski

UROCZYSTOŚĆ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH I DZIEŃ ZADUSZNY

Każdego roku 1 listopada obchodzimy w Kościele katolickim uroczystość Wszystkich Świętych, a 2 listopada Dzień Zaduszny. Jest to czas, w którym odwiedzamy groby naszych bliskich, wspominamy zmarłe osoby, zapalamy znicze i kupujemy wiązanki do przystrojenia grobów. Jest to też święto obchodzone przez część innych wyznań, a także zwyczaj praktykowany przez osoby bezwyznaniowe i niewierzące, mający być wyrazem pamięci oraz oddania czci i szacunku zmarłym. Przy tej okazji warto przybliżyć historię i znaczenie religijne tych dwóch szczególnych dni.

Uroczystość Wszystkich Świętych wywodzi się głównie z czci oddawanej męczennikom, którzy poświęcili swoje życie dla Chrystusa, a których nie wspomniano ani w martyrologiach miejscowych, ani w kanonie Mszy świętej. W rocznicę śmierci odprawiano na ich grobach Eucharystię i czytano opisy męczeńskiej śmierci. Pamięć o tych, którzy oddali życie za wiarę, była wówczas przechowywana i czczona. Każda z lokalnych wspólnot posiadała spis swoich męczenników, którzy oddając życie za wiarę w Boga, stawali się mu bliscy, a ich wstawiennictwo nabierało szczególnej mocy. Wraz z upływem czasu te listy wydłużały

się od imion nie tylko męczenników, ale też osób odznaczających się szczególną świętością. W starożytnym Rzymie w VIII w., w dzień Wszystkich Świętych czczono jedynie Maryję i męczenników. W późniejszych wiekach dołączono kult „wszystkich doskonałych Sprawiedliwych”. Początkowo uroczystość obchodzono 13 maja, jednakże z czasem przeniesiono ją na 1 listopada. Powodem tej zmiany były trudności z wyżywieniem pielgrzymów, którzy licznie przybywali do Rzymu na wiosnę. Ostatecznie 1 listopada wyznaczył papież Grzegorz IV w 837 roku. Uroczystość Wszystkich Świętych ma wymiar powszechny, co oznacza, że obchodzi się ją w każdym kościele katolickim na świecie.

Dzień Zaduszny zapoczątkował w chrześcijaństwie św. Odilon, opat benedyktynów w Cluny we Francji. Dzień ten miał być przeciwagą dla pogańskich obrządków czczących zmarłych. W 998 roku Odilon zarządził modlitwy za dusze zmarłych, wyznaczając na to pierwszy dzień po Wszystkich Świętych, czyli 2 listopada.

Patrząc od strony znaczenia religijnego na te dwa dni, istnieje między nimi zasadnicza różnica. Wszystkich Świętych to uroczystość tych osób, które mogą już cieszyć się Niebem, którzy zostali świętymi, a więc są w miejscu, do którego cała

ich wiara za życia prowadziła. To uroczystość tych, których znamy jako świętych, bo zostali nimi ogłoszeni przez Kościół, np. św. Jan Paweł II, czy też św. Faustyna. Jednakże w dzień Wszystkich Świętych Kościół wspomina nie tylko oficjalnie uznanych świętych, czyli beatyfikowanych i kanonizowanych, ale także wszystkich wiernych zmarłych, których życie nacechowane było świętością. Kościół widzi w nich swych orędowników u Boga i przykłady do naśladowania. Natomiast Dzień Zaduszny jest to dzień modlitw za wszystkich tych, którzy zmarli, a jeszcze nie są w Niebie. To święto tych, którzy są na dobrej drodze do Nieba, a obecnie przebywają w czyśćcu. W tym dniu Kościół w sposób szczególny przypomina, że dusze takich osób potrzebują naszej modlitwy, by mogły dostąpić zbawienia.

Warto pamiętać, że zmarły nie potrzebuje niczego więcej do szczęścia niż naszej modlitwy. Kiedy idziemy na cmentarz, nie przynosimy mu tego, co lubił za życia na ziemi. Przynosimy za to znicze. One bowiem mają symbolikę światła. W modlitwie najczęściej odmawianej za zmarłych wypowiadamy przecież: „światłość wiekuista niechaj im świeci”. Jak wskazują teolodzy, nasza modlitwa sprawia, że drogi zmarłych w ciemnościach zaświatów zostają „oświecone”. Zmarły nie jest już w stanie sam za siebie się pomodlić, oczekuje więc modlitwy od nas.

Modlitwą proponowaną przez Kościół w intencji zmarłych jest modlitwa wspominkowa. Kościół przypomina również, że w dniach od 1 do 8 listopada można uzyskać odpust zupełny dla jednej duszy dziennie. Aby go uzyskać, trzeba pomodlić się w intencjach ojca świętego, nawiedzić kościół lub cmentarz, przyjąć Komunię Św. i być w stanie łaski uświęcającej. W ten sposób możemy uzyskać dla zmarłego darowanie kary doczesnej przez Boga i pomóc mu dostać się do Nieba. Wiadomo o tym m. in. z przekazów świętych.

Wstawiennictwa Wszystkich Świętych wzywa się w szczególnie ważnych wydarzeniach z życia Kościoła. Śpiewa się wówczas Litanię do wszystkich świętych, która należy do najstarszych litanijnych modlitw Kościoła.

Roman Łukasik

NAUCZANIE KOŚCIOŁA O ŻYCIU SPOŁECZNYM

SPOŁECZNA TROSKA KOŚCIOŁA. CZĘŚĆ V

MACIEJ BIAŁECKI, maciej@bialecki.net.pl

Ten świat, obfitujący w „znaki nie-dorozwoju” - o których pisaliśmy w poprzedniej części rozważań nad encykliką św. Jana Pawła II „Sollicitudo rei socialis” - budzi najgłębszą troskę Kościoła. Jan Paweł II opisywał go jako przepełniony problemami nierozwiązanymi trzydzieści lat temu, gdy pisał tę encyklikę, i nadal istotnymi dziś.

Znakiem naszych czasów są „miliony uchodźców, których wojny, klęski naturalne, prześladowania i wszelkiego rodzaju dyskryminacje pozbawiły domu, pracy, rodziny i ojczyzny. Tragedia dla tych rzesz wypisana jest na przegnębionych twa-

najmniej kilka ubiega się o światowe przywództwo, nie potrafią - a może raczej nie chcą - tym tragediom i klęskom zaradzić. Ta niemoc dotyczy zarówno krajów kapitalistycznego Zachodu, które „zdają się popadać w formę wzrastającej i egoistycznej izolacji”, jak i Wschodu (czyli istniejących w czasach pisania encykliki krajów bloku komunistycznego) które miały „dla wątpliwych powodów zaniebdywać obowiązek współpracy w ulżeniu nędzy ludów.”

Egoistom jednak przywództwo nie przysługuje. „Funkcja przodująca między narodami może być usprawiedliwiona je-

mentem nauczania społecznego Kościoła, jakim jest zasada godności osoby ludzkiej.

Nadzieja na zmianę wyrasta z przekonania, iż coraz więcej ludzi kieruje się świadomością własnej godności i godności każdej istoty ludzkiej. „Świadomość ta wyraża się na przykład poprzez ożywiająca się wszędzie troskę o poszanowanie ludzkich praw i bardzo zdecydowane odrzucenie ich gwałcenia. Widomym tego znakiem jest liczba prywatnych, niedawno powstałych stowarzyszeń, niekiedy o zasięgu światowym. Niemal wszystkie zajmują się z wielką uwagą i z godnym pochwałą obiektywizmem śledzeniem wydarzeń międzynarodowych w tej tak delikatnej dziedzinie.”

Świadomość ta respektuje zasadę dobra wspólnego, swoją troską o poszanowanie praw obejmując też narody i ludy, „które jako byty posiadające określoną tożsamość kulturową są szczególnie czułe na prawo do zachowywania swego cennego dziedzictwa, swobodnego kierowania nim i rozwijania go.”

Fundamentem działań na rzecz dobra są zasady katolickiej nauki społecznej. Jan

„Poważnie uchybiłby ścisłemu obowiązkowi etycznemu naród, który uległby mniej lub bardziej świadomie pokusie zamknięcia się w sobie, uchylając się w ten sposób od odpowiedzialności płynącej z jego przewagi pośród innych narodów.”

rzach mężczyzn, kobiet i dzieci, którzy w, podzielonym i niegościnnym świecie nie mogą już odnaleźć domowego ogniska” (wszystkie cytaty z „Sollicitudo rei socialis”). Na tym tle rozwija się zjawisko terroryzmu „nastawionego na zabijanie i niszczenie bez różnicy ludzi i dóbr, na tworzenie klimatu strachu i niepewności, często również poprzez więzienie zakładników. [...] Te decyzje i akty przybierające niekiedy rozmiary prawdziwej masakry, porywanie osób niewinnych i niezamieszanych w konflikty, mają na celu propagandę własnej sprawy albo też, co gorsze, są celem samym w sobie, gdy zabija się tylko dla zabijania.” Smutne, jak bardzo słowa te są aktualne - dziś może tylko rzadziej słyszymy o porwaniach, częściej o krwawych masakrach.

Ojciec Święty stwierdza stanowczo, iż „nawet gdy jako motywację tej nieludzkiej praktyki podaje się jakąś ideologię czy dążenie do stworzenia lepszego świata, akty terroryzmu nigdy nie mogą być usprawiedliwione. [...] Chrześcijaństwo zabrania uciekania się do nienawiści, mordowania bezbronnych, do metody terroryzmu.”

Kraje bogatej Północy, z których co

dynie możliwością i wolą wnoszenia szerszego i bardziej wspaniałomyślnego wkładu w dobro wspólne. Poważnie uchybiłby ścisłemu obowiązkowi etycznemu naród, który uległby mniej lub bardziej świadomie pokusie zamknięcia się w sobie, uchyl-

„Świadomość godności każdej istoty ludzkiej wyraża się poprzez ożywiająca się troskę o poszanowanie ludzkich praw i bardzo zdecydowane odrzucenie ich gwałcenia.”

lając się w ten sposób od odpowiedzialności płynącej z jego przewagi pośród innych narodów.”

W tym ponurym obrazie świata św. Jan Paweł II widzi jednak nadzieję: „Z głębi niepokoju, lęku i zjawisk ucieczki, takich jak narkomania, typowych dla świata współczesnego, z wolna wyłania się zrozumienie tego, że dobro, do którego wszyscy jesteśmy powołani, i szczęście, do którego dążymy, nie dadzą się osiągnąć bez wysiłku i zaangażowania wszystkich, nie wyłączając nikogo, i bez konsekwentnego wyrzeczenia się własnego egoizmu.” Egoizm i skupianie się na własnej pomysłowości są bowiem sprzeczne z funda-

Paweł II w encyklice udziela za te działania papieskiego podziękowania: „Jest rzeczą słuszną uznanie zaangażowania ludzi rządzących, polityków, ekonomistów, syndykalistów, ludzi nauki i pracowników instytucji międzynarodowych, wśród których wielu czerpie natchnienie z wiary religijnej. Wielkodusznie i z niemałym osobistym poświęceniem wnoszą oni wkład w rozwiązanie istniejącego w świecie zła i przy użyciu wszelkich środków dążą do tego, aby coraz więcej ludzi mogło cieszyć się dobrodziejstwem pokoju i żyć życiem zasługującym na to miano.”

CO NAM MÓWIĄ ŚWIĘCI?

BŁOGOSŁAWIONA JÓZEFINA LEROUX

Była klaryską, pełniła posługę Bogu i ludziom w czasie rewolucji francuskiej. Idąc na śmierć ucałowała rękę kata.

Czasy Wielkiej Rewolucji Francuskiej to okres prześladowań Kościoła katolickiego. Jednym z jej założeń było m. in. zniesienie katolicyzmu we Francji. Konstytucja cywilna, którą uchwalono 12 lipca 1790 roku, znosiła konkordat (obowiązywał od 1516), podporządkowywała Kościół państwu i zakładała przejście majątków kościelnych i klasztornych. W latach 1789 - 1799 śmierć poniosło kilkanaście tysięcy katolików, głównie duchownych, zakonników i świeckich. Niektórych z nich Kościół katolicki uznał za męczenników, m. in. męczenników z Paryża, 16 karmelitanek z Compiègne, męczenników z Laval, męczennice z Orange, 64 męczenników z La Rochelle oraz męczennice z Valenciennes. Jedną z nich była Józefina Leroux.

Józefina urodziła się w 1747 roku w miejscowości Cambrai we Francji. Wstąpiła do zakonu klarysek jako młoda dziewczyna, a w 1770 roku złożyła śluby. W czasie rewolucji francuskiej w roku 1791 została wraz z innymi zakonnicami zmuszona do porzucenia klasztoru. Wróciła do domu rodzinnego, a następnie udała się do klasztoru urszulanek w Walencji, gdzie przebywała jej rodzona siostra Maria Scholastyka. Do grupy urszulanek

dołączyły dwie brygidki. Urszulanki prowadziły ochronkę i szkołę dla dziewcząt od prawie stu lat.

Niestety, w 1792 roku nastąpiła kasacja klasztoru i urszulanki zostały zmuszone do opuszczenia klasztoru, który zamieniono na więzienie. Józefina wraz z innymi zakonnicami ukrywała się u zaprzyjaźnionych rodzin. Kiedy miasto odfili wojska austriackie, zakonnice powróciły do swojej posługi. 29 sierpnia 1794 roku rewolucjoniści ponownie zdobyli Valenciennes i niemal natychmiast rozpoczęli prześladowania katolików. Między 1 a 4 września aresztowano 11 zakonnice, w tym Józefinę. W więzieniu siostry nie przestawały chwalić Boga, odmawiały również litanię loretańską. Zostały skazane na śmierć za nauczanie religii katolickiej. Ścięto je w dwóch grupach 17 i 23 października 1794 roku. Józefina zginęła 23 października. Przed śmiercią wybaczyła swoim oprawcom, całując im dłonie, a na szafot wzorem męczenników wczesnochrześcijańskich miała wejść odważnie i z pogodną twarzą, śpiewała przy tym *Te Deum*. Siostry pochowano w skromnym grobie, a ich kult wyciszono.

Srebrny krzyżyk matki Klotyldy Paillot, która była przełożoną urszulanek skazanych na gilotynę w październiku 1794 roku, do dziś jest przechowywany we wspólnocie urszulanek z Saint Sauve, położonego niedaleko Valenciennes.

Przed śmiercią na szafocie miała go rzucić w tłum.

Proces informacyjny w diecezji Cambrai toczył się od 15 listopada 1900 do marca 1903 roku. Dekret o braku wcześniejszego publicznego kultu Sług Bożych (non cultu) ogłoszony został 27 listopada 1907 roku, a dekret o męczeństwie 6 lipca 1919 roku. Papież Benedykt XV zaliczył w dniu 13 czerwca 1920 roku Józefinę wraz z Klotyldą Anielą Paillot, Natalią Vanot, Laurentiną Prin, Marią Urszulą Bourla, Marią Alojzją Ducret, Augustyną Desjardins, Anną Marią Leroux, Franciszką Lacroix i Kordulą Barré do grona błogosławionych. Nazywane są męczennicami z Valenciennes. Ich wspomnienie liturgiczne przypada 23 października.

Joanna Matkowska

ROZMOWY BABCY Z WNUCZKĄ

CZY JESTEŚMY SZCZĘŚLIWI?

- Widzę Agatko, że masz jakiś problem.
- Tak, babciu. Zastanawiam się, co zrobić, aby być szczęśliwą.
- Są dwa sposoby dochodzenia do szczęścia.
- Jakiego?
- Pierwszy, kiedy nasze szczęście uzależniamy od czynników zewnętrznych, np. mieszkania, bogactwa. Często w pogoni za tym szczęściem dążymy do posiadania rzeczy, które tak naprawdę nas nie uszczęśliwią, np. pieniądze.
- Ale przecież są ludzie, którzy mają dużo pieniędzy i są szczęśliwi!
- Jest też wiele osób, którym pieniądze nie pomogły w zdobyciu szczęścia, a wręcz przeciwnie odebrały szczęście, które już miały.
- Dlaczego?
- Czasem zarabianie pieniędzy może być bardzo nieszczęśliwym zajęciem, zwłaszcza jeśli ktoś nie lubi swojej pracy.
- Uważasz, babciu, że zarabianie pieniędzy jest czymś złym?
- Nic podobnego, ale sugeruję, że należy to robić mądrze i rozsądnie. Ważniejsze jest, aby praca była dla nas czymś przyjemnym, pożytecznym, czymś, z czego bylibyśmy zadowoleni. Czy wiesz, w jakim kraju ludzie są najszczęśliwsi?

- W Ameryce.
- Tak, ale nie w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Tylko w Ameryce Środkowej, a dokładniej w Gwatemali. W tym kraju, jak wykazały badania, znaczna większość mieszkańców uważa się za szczęśliwych. W USA jest ich znacznie mniej.
- A jak jest w Polsce?
- W Polsce mniej niż połowa ludzi uważa się za szczęśliwych, w Czechach podobnie, choć Czesi zarabiają mniej niż Polacy. Jak widzisz, pieniądze nie przesądzają o szczęściu. Dla optymisty to szklanka jest do połowy pełna, dla pesymisty jest w połowie pusta.
- Ale babciu, zarówno jeden, jaki i drugi ma rację.
- Słuszne spostrzeżenie. Na dzisiaj musimy skończyć naszą rozmowę o szczęściu, choć można o tym długo rozmawiać, bo umówiłam się z przyjaciółką i muszę wyjść, ale obiecuję, że dokończymy tę rozmowę, bo musimy jeszcze pogadać o szczęściu wewnętrznym.

babcia Basia

Od redakcji:
Drogi Czytelniku, a jak to jest z Tobą? W twojej rodzinie?
Co dla ciebie znaczy być szczęśliwym?

WYDARZENIE NUMERU

Wieczór poezji o św. Janie Pawle II

*Papież Jan Paweł II wciąż żywy
w naszych sercach!*

Po raz kolejny, w niedzielę 8 października nasz kościół wypełnił się ludźmi, dla których osoba i nauczanie papieża Polaka jest bardzo ważne.

Znani i lubiani warszawskich scen i teatrów, wierszami i piosenkami, przypomnieli nam Świętego Jana Pawła II.

W tym roku ważna była NA-DZIEJA, dzięki której codzienność nie jest taka trudna.

Nie zapomnijmy w codziennym zabieganiu kochać, wierzyć i ufać.

Noemi Joanna Zasada

NA KARTACH „DZIENNICZKA” S. FAUSTYNY

JAKA JEST RECEPTA
NA ŚWIĘTOŚĆ?

Tym artykułem pragnę rozpocząć cykl poświęcony różnym zagadnieniom z „Dzienniczka” siostry Faustyny.

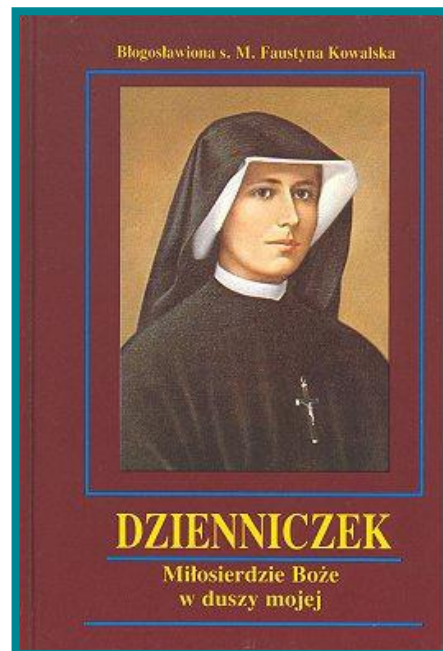
Pragnieniem i celem każdego człowieka wierzącego jest świętość, wieczne szczęście i przebywanie twarzą w twarz z Ojcem niebieskim. Często jednak trudno nam określić, jak w naszym codziennym życiu, tę świętość pielęgnować. Co zrobić, aby nawet wykonując zwykły, rutynowy obowiązek podobać się Bogu? „Kiedy przed Dniem Zaduszynym, poszłam na cmentarz (...) usłyszałam te słowa: Spełnij wolę Bożą. My o tyle jesteśmy szczęśliwe, o ile spełniłyśmy wolę Bożą” (Dz. 518). Słowa te siostra Faustyna usłyszała od dusz, których ciała spoczywały na tym cmentarzu, więc można powiedzieć, że „receptę” na szczęście poznała u samego źródła.

Tymczasem Pan Bóg ma dla nas perfekcyjny plan, który zapewni nam świętość, wystarczy tylko z ufnością się na niego zgodzić i z pokorą wykonać. Pomocą w dążeniu do świętości jest prowadzenie duchowe przez doświadczonego kapłana. Siostra Faustyna tak pisze do dusz, które chcą osiągnąć pożytek ze spowiedzi: „Pierwsze – całkowita szczerłość i otwartość. Najświętszy i najmądrzejszy spowiednik nie może gwałtem wlać w duszę tego, co pragnie,

jeżeli dusza nie będzie szczerą i otwartą. Drugie słowo – pokora. (...) Pycha duszę utrzymuje w ciemności. Ona nie wie i nie chce dokładnie wnikać w głąb swej nędzy, maskuje się i unika wszystkiego, co by ją uleczyć miało. Trzecie słowo – to posłuszeństwo. Dusza nieposłuszna nie odniesie żadnego zwycięstwa, chociażby ją sam Pan Jezus bezpośrednio spowiadał. (...) Bóg najhojniej obsypuje duszę łaskami, ale duszę posłuszną.” (Dz. 113)

Faustyna wiele razy doświadczała obecności Pana Jezusa w konfesjonale. Sam Pan Jezus zresztą mówi o spowiednikach jako o zastępcach swoich. Ścisłe postępowanie wg wskazówek spowiednika ufając, że sam Pan Bóg do nas mówi, może nas zaprowadzić na szczyty świętości. Warto oczywiście zachować zasadę zdrowego rozsądku. Siostra Faustyna tak pisze o dylematach moralnych: „Jak się nie wie co lepsze, trzeba się zastanowić i rozważyć, i zasięgnąć rady, bo nie wolno działać w niepewności sumienia. W niepewności powiedzieć sobie: cokolwiek zrobię będzie dobrze, mam intencję zrobienia dobrze; Pan Bóg przyjmuje, co my uważamy za dobre. (...) Nie martwić się, jeżeli po czasie sprawy te okażą się niedobre, Pan Bóg patrzy na intencję, z jaką zaczynamy” (Dz. 800).

W sprawach trudnych bardzo ważna jest według mnie modlitwa o światło Ducha i gorące pragnienie wypełnie-

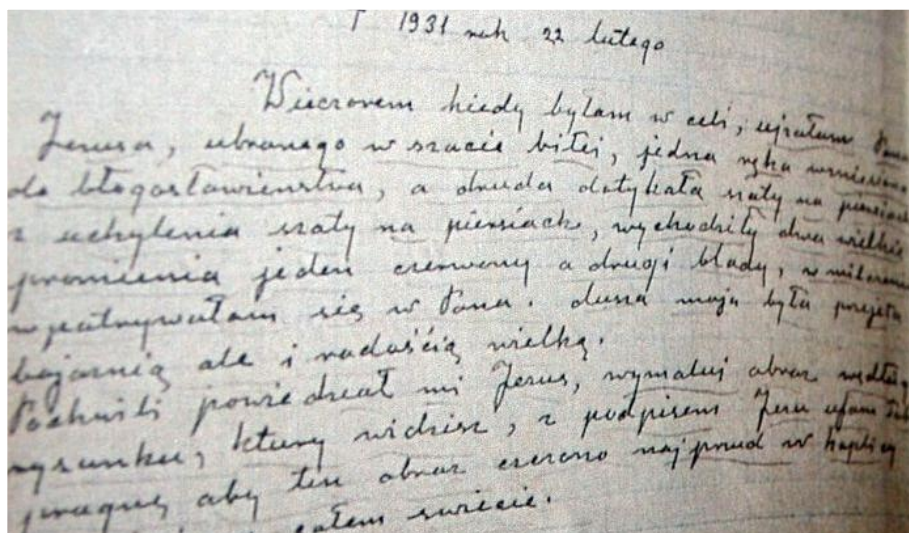

nia woli Bożej, niezbędna jest również często konsultacja ze spowiednikiem: „Największe dzieła w oczach Moich są bez znaczenia, jeżeli są samowolne; a często są niezgodne z wolą Moją i zasługują raczej na karę, a nie na nagrodę.” (Dz. 639). Oczywiście grzech jest wtedy, gdy jest on popełniony dobrowolnie i świadomie, dlatego w życiu codziennym warto ostrożnie i spokojnie rozważać sprawę we własnym sumieniu. Drobnym grzech zmywany jest bowiem w spowiedzi powszechnej. Obsesyjne nieprzystępowanie do Komunii z powodu drobnej usterki jest również niemiłe Panu Jezusowi: „Córko Moja, nie opuszczaj Komunii świętej, chyba wtenczas, gdy wiesz dobrze, że upadłaś ciężko, poza tym niech Cię nie powstrzymują żadne wątpliwości w łączeniu się ze Mną, w mojej tajemnicy miłości. Drobne twoje usterki znikną w Mojej miłości, jak żółte słomy rzucone na wielki żar. Wiedz o tym, że zasmucasz Mnie bardzo, kiedy Mnie opuszczasz w Komunii świętej.” (Dz. 156).

Trzeba więc, w rozeznawaniu własnego sumienia na co dzień, kierować się rozumą i gorącą miłością do Pana Boga. „W męce Mojej szukaj siły i światła” (Dz. 654).

W następnym artykule odpowiem na pytanie: czy człowiek jest sam. Zachęcam do lektury!

Bartek

W OJCZYŹNIE CHRYSZTUSA (3)

JEROZOLIMA

VIA DOLOROSA

- DROGA KRZYŻOWA

Droga pielgrzymów, którzy chcieli podążać po śladach Pana Jezusa na Jego ostatniej drodze zmieniała się na przestrzeni wieków. Na tej drodze najbardziej pewny był zawsze jej cel - wzniesienie, na którym Pan Jezus został ukrzyżowany. W czasach Pana Jezusa znajdowało się ono poza miastem, ale później zostało włączone w jego obszar i objęte murami zbudowanymi przez Heroda Agryppę.

Stacja I. Skazanie Pana Jezusa

«Oto król wasz!» A oni krzyknęli: «Precz! Precz! Ukrzyżuj Go!» ... Wtedy więc wydał Go im, aby Go ukrzyżowano. (J 14,15) Wyrok zapadł na Lithostrotos, ale tradycja umiejscawia pierwszą stację Drogi Krzyżowej na dziedzińcu dzisiejszej muzeumskiej szkoły El Omariyeh, która również znajduje się na terenie dawnej twierdzy Antonia.

Stacja II. Pan Jezus bierze krzyż na swoje ramiona

A On sam, dźwigając krzyż, wyszedł na miejsce zwane Miejscem Czaszki, które po hebrajsku nazywa się Golgota. (J 19,17) Stacja znajduje się przy zewnętrznej ścianie franciszkańskiego klasztoru z kościołami Biczowania i Skazania.

Stacja III. Pan Jezus po raz pierwszy upada pod krzyżem

Stacja IV. Pan Jezus spotyka swoją Matkę
Te dwie stacje należą do Katolickiego Kościoła Ormiańskiego. Zostały zbudowane staraniem ks. Pietruszko-Jabłonowskiego.

Stacja V. Szymon Cyrenejczyk pomaga nieść krzyż

Gdy Go wyprowadzili, zatrzymali niejakiego Szymona z Cyreny, który wracał z pola, i włożyli na niego krzyż, aby go niósł z Jezusem. (Łk 23,26) Stacja znajduje się we franciszkańskiej kapliczce wybudowanej w miejscu pierwszego klasztoru franciszkanów w Jerozolimie w XIII w. Od tego miejsca droga krzyżowa stromo wznosi się w górę.

Stacja VI. Weronika ociera twarz Panu Jezusowi

Inskrypcja po łacinie „PIA VERONICA FACIEM CHRISTI LINTEO DETERCI” oznacza „pobożna Weronika wytarła twarz Chrystusa chustą”.

Stacja VII. Pan Jezus upada po raz drugi

Tu znajdowała się w czasach Pana Jezusa brama prowadząca poza miasto, zwana Bramą Sądu. Z tą bramą chrześcijańska tradycja wiązała drugi upadek Pana.

Stacja VIII. Pan Jezus pociesza niewiasty

«Córki jerozolimskie, nie płaczcie nade Mną; płaczcie raczej nad sobą i nad waszymi dziećmi!... Bo jeśli z zielonym drzewem to czynią, cóż się stanie z suchym?» (Łk 23,27-29,31). Tę stację oznacza okrągły przekrój jakiejś kolumny wbudowanej w ścianę prawosławnego klasztoru św. Karalambosa. Na kamieniu wyrzeźbiony jest krzyż, a pomiędzy jego ramionami – litery IC XC NI KA, co jest zapisem IESOUS XPISTOS NIKA i oznacza: Jezus Chrystus zwycięża.

Stacja IX. Pan Jezus upada po raz trzeci

Dalej po schodach dojdziemy do kolumny wmurowanej obok wejścia do klasztoru koptyjskiego, na której znajduje się znak krzyża. Kolejne stacje drogi krzyżowej, od X do XIV, znajdują się na terenie Bazyliki Grobu Pańskiego, o której szerzej w następnym artykule.

Stacja X. Pan Jezus z szat obnażony

Żołnierze zaś, gdy ukrzyżowali Jezusa, wzięli Jego szaty i podzielnili na cztery części, dla każdego żołnierza po części; wzięli także tunikę. (J 19,23)

Stacja XI. Pan Jezus przybity do krzyża

A była godzina trzecia, gdy go ukrzyżowali. Był też napis z podaniem Jego winy, tak ułożony: Król żydowski. (Mk 15,25-26)

Stacja XII. Pan Jezus umiera na krzyżu

Potem Jezus, świadom, że już wszystko się dokonało, aby się wypełniło Pismo, rzekł: „Pragnę”. Stało tam naczynie pełne octu. Nałożono więc na hizop gąbkę nasączoną octem i do ust Mu podano. A gdy Jezus skosztował octu, rzekł: „Wykonało się!” I skłoniwszy głowę, oddał ducha. (J 19,28-30)

Stacja XIII. Pan Jezus zdjęty z krzyża

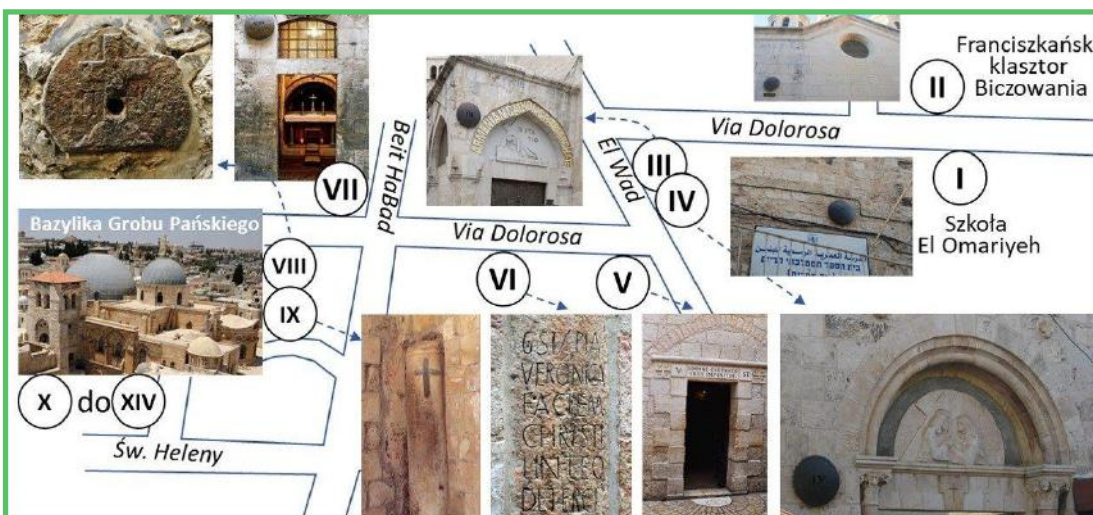
Pod wieczór przyszedł zamożny człowiek z Arymatei, imieniem Józef, który też był uczniem Jezusa. On udał się do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Wówczas Piłat kazał je wydać. (Mt, 27, 57-58)

Stacja XIV. Pan Jezus złożony do grobu

Józef zabrał ciało, owinął je w czyste płótno i złożył w swoim nowym grobie, który kazał wykuć w skale. Przed wejściem do grobu zatoczył duży kamień i odszedł. Lecz Maria Magdalena i druga Maria pozostały tam, siedząc naprzeciw grobu. (Mt 27,59-60)

Małgorzata Jakubczyk

źródła: *Pismo Święte [Biblia Tysiącletnia]; Ziemia Święta. Śladami historii zbawienia.* Komentarz ks. prof. Tadeusz Jelonek, List 2010.

MAŁE CO NIECO

TUŃCZYK W SOSIE KREWETKOWYM

Lubię ryby właściwie pod każdą postacią, choć najbardziej oczywiście te, które je się słuchając szumu morza. W domu najchętniej piekę rybę w piekarniku w folii, wzbogacając smak różnymi dodatkami. Niestety, moje dzieci niezbyt przepadają za rybą przygotowaną w ten sposób. Zdecydowanie bardziej odpowiada im po prostu usmażona na patelni. Czasem udaje nam się osiągnąć kompromis i do ryby z patelni dodajemy sos, na przykład z krewetek.

Składniki dla 4 osób:

4 porcje tuńczyka, 200 g krewetek koktajlowych, 2 małe papryczki chili, 2 ząbki czosnku, 50 g masła, 100 ml białego wina, sól, pieprz, olej do smażenia ryby.

Rybę umyć, osuszyć, natrzeć solą i pieprzem, następnie usmażyć na oleju.

W międzyczasie przygotować sos: krewetki umyć i osuszyć. W rondelku lub na patelni rozgrzać masło. Papryczki umyć, oczyścić z gniazd nasiennych i drobno posiekać. Czosnek obrać i pokroić na plasterki, następnie wraz z papryczkami podsmażyć na masle. Dodać krewetki i smażyć razem 2-3 min. Doprawić do smaku solą i pieprzem. Na końcu dodać wino i całość zagotować.

Rybę ułożyć na talerzach i polać sosem.

I.Z

Więcej przepisów znajdą Państwo na moim blogu kulinarnym: www.pocztowkizkuchni.blogspot.com

DO ZOBACZENIA, DO USŁYSZENIA

29 października, godz. 16.00, kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, wstęp wolny
„Requiem” - koncert orkiestry kameralnej i chóru Iuvenis pod dyrekcją Jakuba Kaczmarka

2 listopada, godz. 18.00, sala koncertowa Art.Bem, bilety 20 zł
„Jazz Jamboree na Bemowie” - koncert Dean Brown Group oraz Polish Vibes - Generation Next

3 listopada, godz. 18.00, Miejsce Aktywności Lokalnej „Dwa Jelonki”, ul. Powstańców Śląskich 44, wstęp wolny
„Armenia. W cieniu świętej góry” - spotkanie z Małgorzatą i Tomaszem Rospędkami

5 listopada, godz. 11.00 i 13.00, sala koncertowa Art. Bem, bilety 15 zł
„Opowiedział dzieciom sowie” - teatralny poranek bajkowy

CHRZTY

Do wspólnoty Kościoła zostały włączone dzieci w sakramencie chrztu świętego:

Hanna Kempczyńska,
Milena Joanna Urbańska,
Alicja Wójcik,
Filip Jakubik,
Kacper Karpiński,
Maksymilian Paweł Kotulski,
Mikołaj Kasprzak

INTENCJE MSZALNE

29. 10 – XXX Niedziela Zwykła:

7.00: śp. Irena Kafińska
 8.30: dziękczynna w int. dawcy szpiku dla Filipa
 10.00: dziękczynna z prośbą o Boże błog. i łaski dla Mateusza i Edyty w 11 r.ślubu
 11.30: śp. Tadeusz Gawkowski – 29 greg.
 13.00: w intencji Parafian
 16.00: śp. Janina Chorąży – 29 greg.
 18.00: śp. Tadeusz z okazji imienin i Janina Zielińscy
 20.00: śp. Krystyna Malinowska – 7 r.śm.

30. 10 – poniedziałek:

7.00: śp. Jadwiga Franciszek, c.r. Wawrzynów i Jasińskich
 7.00: śp. Janina Chorąży – 30 greg.
 7.30: o otwartość serca i moc Ducha Świętego dla Joanny
 7.30: śp. Stanisław Skomial – 47 r.śm.
 18.00: śp. Tadeusz Gawkowski – 30 greg.

31. 10 – wtorek:

7.00: dziękczynna z okazji 17 urodzin Anny z prośbą o błog. Boże i potrzebne łaski
 7.30: śp. Stanisław Wątor – 2 r.śm. i zmarli z rodziny
 18.00: śp. Zbigniew Strojewski – 4 r.śm.

1. 11 – środa:

7.00: .....
 8.30: śp. Irena, Antoni, Łucja, Tadeusz, c.r. Janczewskich i Gąsiorowskich
 10.00: śp. Sława, Wilhelm Kluss, Bogusław Jarzyna, c.r. Chodkowskich
 11.30: śp. Krystyna Rudowald, Mariusz Sapiejewski
 13.00: w intencji Parafian
 18.00: śp. Eugenia Wagner – 1 greg.

2. 11 – czwartek:

7.00: śp. Eugenia Wagner – 2 greg.
 8.30: śp. Jerzy Sliwiński
 10.00: śp. Kazimierz
 17.00: śp. Paweł Zieliński
 18.00: w int. zmarłych

3. 11 – piątek:

7.00: śp. Antonina Wojtkowska – 14 r.śm., Jan, Zygmunt, Waleria Wojtkowscy, Eugeniusz Rybak, Stanisław Bogucki, c.r. Żyrów, Wojtkowskich, Boguckich, Rybaków, Godlewskich
 7.00: śp. Eugenia Wagner – 3 greg.
 7.30: śp. Grażyna Kubińska – 1 greg.
 17.00: o Boże błog. i łaski dla Dominiki z racji 24 urodzin i Huberta z racji imienin
 18.00: śp. Aleksander Grodzki – 29 r.śm.

4. 11 – sobota:

7.00: śp. Eugenia Wagner – 4 greg.
 7.30: śp. Irena Tarczyńska – 7 r.śm. i zmarli z rodziny
 7.30: śp. Grażyna Kubińska – 2 greg.
 8.00: Kręgi Żywego Różańca
 18.00: śp. Bohdan, Maria, Zygmunt Popławscy, Helena, Jan Szelenbaum, Agnieszka Praszczalek

GRUPY PARAFIALNE

Krąg biblijny dla dorosłych

pn. po Mszy św. o 18.00 - ks. Rafał Łaskawski

Koło Żywego Różańca

I niedz. miesiąca, godz. 16.00 - ks. proboszcz

Kręgi Domowego Kościoła

- spotkania formacyjne dla rodzin
 ks. Konrad i ks. Rafał

Grupa modlitewna o. Pio

II wt. miesiąca godz. 19.00

Parafialny zespół Caritas

spotkania: I pn. miesiąca po Mszy św. o 18.00

dyżury Caritas:

wt. 17.00-19.00

czw. 10.00-12.00

Prezes – Barbara Tywonek

Opiekun – ks. Konrad

Nr konta: 54 1240 2034 1111 0010 1985 5843

Grupa studencka

wt. godz. 20.00 – ks. Konrad

Studencki zespół muzyczny

niedz, godz. 18.00 - ks. Konrad Zawłocki

Ministranci i lektorzy

wt. godz. 19.00 - ks. Rafał Łaskawski

Skauci Europy

dziewczynki 8 – 12 lat: Aneta Kostro – tel. 502 214 006, kostro.aneta@gmail.com;

dziewczynki 12 – 16 lat: Zofia Tranda – 695 091 304, zosia.tranda@gmail.com;

chłopcy 8-12 lat, Arkadiusz Włodarczyk:

arek_wlodarczyk@op.pl

Scholka dziecięca

śr. godz. 17.45, p. Joanna Kielczewska-Włodarczyk, j.kielczewska@onet.eu

„Przyjaciele Oblubieńca”

środa godz. 19.00 - ks. Konrad

Spotkania dla ojców

I poniedziałek miesiąca godz. 19.30 - ks. Konrad

MSZE ŚWIĘTE W NASZEJ PARAFII NIEDZIELE

7.00, 8.30, 10.00

11.30 (z udziałem dzieci)

13.00, 16.00, 18.00

20.00 (studenci)

DNI POWSZEDNIE

7.00, 7.30, 18.00

Adoracja Najświętszego Sakramentu

piątek po Mszy św. wieczornej do godz. 21.00

niedziela – po Mszy św. o 20.00

KANCELARIA

poniedziałek – piątek: 16.00-17.30,

tel. 226641099; fax 226652626

dyżury:

ks. proboszcz: poniedziałek

ks. Rafał: wtorek i piątek

ks. Konrad: środa i czwartek

ks. JAN POPIEL – proboszcz, tel. 226651971,

xjan@poczta.fm

ks. Rafał Łaskawski – wikariusz, tel. 226665263

ks. Konrad Zawłocki – wikariusz, tel. 226665264

ks. Grzegorz Mencil – rezydent, tel. 226665265

KONTO BUDOWY KOŚCIOŁA

31 1240 2034 1111 0000 0308 3439

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE

1. W te ostatnie dni października zapraszamy na **na-
bożeństwa Różańcowe po Mszy wieczornej o godz.
18⁰⁰**. Od piątku natomiast, w dni powszednie przez
cały miesiąc o tej samej godzinie, będziemy spotykać
się na wspólnej modlitwie za naszych zmarłych, któ-
rych wypisaliśmy na kartach wypominkowych. To-
warzyszyc jej będzie modlitwa różańcowa.

2. W środę, 1 listopada, w Uroczystość Wszystkich
Świętych, chcemy oddać cześć wyznawcom Chry-
stusa, którzy po dobrym i uczciwym życiu osiągnęli
wieczne z Nim zjednoczenie w Jego królestwie. Ta
uroczystość to również przypomnienie, że każdy
chrześcijanin jest powołany do świętości, że niebo
jest naszą prawdziwą ojczyzną. **Msze Święte w na-
szym kościele o godz. 7⁰⁰, 8³⁰, 10⁰⁰, 11³⁰, 13⁰⁰, 18⁰⁰.**

Po Mszy św. o godz. 18⁰⁰ z kościoła wyruszy procesja
żałobna, podczas której będziemy się modlić się za
zmarłych kapłanów, budowniczych naszej świątyni,
zmarłych parafian, zmarłych z naszych rodzin, pole-
głych obrońców Ojczyzny.

3. W czwartek, 2 listopada, przypada Wspomnie-
nie Wszystkich Wiernych Zmarłych. Modlimy się
w tym dniu za tych, którzy nas poprzedzili w drodze
do wieczności. Modlimy się za zmarłych, a w sposób
szczególny za tych, którzy przez proces oczyszczenia
w czyścicowym ogniu oczekują wiecznego zjedno-
czenia z Panem. Tego dnia w naszym kościele będzie
następujący porządek **Mszy Świętych: godz.: 7⁰⁰, 8³⁰,
10⁰⁰, 17⁰⁰ i 18⁰⁰ w intencji wszystkich zmarłych.**

Po Mszy wieczornej procesja żałobna z modlitwami
za zmarłych polecanych w wypominkach parafial-
nych.

4. W tym tygodniu przypada I Piątek i I Sobota
miesiąca. W piątek spowiedź od godz. 7⁰⁰ i po połu-
dniu od godz. 16³⁰. Dzieci zapraszamy na Mszę św.
o godz. 17⁰⁰. Po Mszy wieczornej o godz. 18⁰⁰ ad-
oracja Najświętszego Sakramentu do godz. 21⁰⁰.
O godz. 20³⁰ odśpiewamy Nieszpory o Najświętszym

Sakramencie. W I sobotę o godz. 8⁰⁰ Msza św. ku
czci Niepokalanego Serca Maryi poprzedzona mo-
dlitwą różańcowa.

5. Od 1 do 8 listopada, każdorazowo odwiedzając
cmentarz i odmawiając modlitwę za zmarłych, mo-
żemy uzyskać dla nich odpust zupełny, czyli darowa-
nie doczesnej kary za grzechy odpuszczone już co do
winy. Dla zyskania odpustu należy być w stanie łaski
uświęcającej, przyjąć Komunię Świętą, wzbudzić akt
wyzbycia się jakiegokolwiek przywiązania do grze-
chu oraz pomodlić się w intencjach papieskich. Nie
zaniedbujmy tej pobożnej praktyki – dzięki niej mo-
żemy pomóc tym, którzy poprzedzili nas w drodze
do Domu Ojca.

6. W zakrystii naszego kościoła, a w tygodniu rów-
nież w kancelarii, przyjmujemy na wypominki jed-
norazowe i roczne. W listopadzie polecamy Bogu
naszych zmarłych podczas procesji żałobnych 1 i 2
listopada, jak również w dni powszednie po Mszy
wieczornej odmawiając różaniec. Przez cały rok w
poniedziałki po II niedzieli miesiąca o godz. 18⁰⁰
sprawowana jest Msza św. za zmarłych polecanych
w rocznych wypominkach parafialnych. Pamiętajmy,
że pięknym darem serca człowieka wierzącego jest
Msza św. ofiarowana w intencji zmarłych, którzy li-
czą na nasze modlitewne wstawiennictwo.

7. W naszym kościele można również zamawiać
Msze św. gregoriańskie. Jest to cykl Mszy św. od-
prawianych przez 30 kolejnych dni w intencji osoby
zmarłej dla uzyskania odpustu zupełnego. Intencje
mszalne na rok 2018 będziemy przyjmowali po 6 li-
stopada.

8. 1 i 2 listopada kancelaria parafialna będzie nie-
czynna.

PIELGRZYMKA DO ZIEMI ŚWIĘTEJ

Parafia św. Łukasza Ewangelisty organizuje pielgrzymkę
do Ziemi Świętej w dniach 14 - 21 listopada 2017 roku.

Gorąco zapraszamy. Zapisy i szczegółowe informacje u ks. Konrada.

OSTATNIA SZANSA NA ZAPISANIE SIĘ I OSTATNIE WOLNE MIEJSCA

PISMO REDAGUJE ZESPÓŁ Z PARAFII ŚW. ŁUKASZA EWANGELISTY POD OPIEKĄ KS. KONRADA ZAWŁOCKIEGO
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania koniecznych zmian w publikowanych tekstach.

Kwestie merytoryczne pozostawiamy rzetelności autorów.

oprawa graficzna i skład - Jacek Owczarz

adres redakcji: redakcja@swlukasz.waw.pl